

Jørgen Otto Fabricius

15. september 1887 – 14. marts 1971

Af

BERNT LØPPENTHIN

Da Dansk Ornithologisk Forening fejrede sit 50-års jubilæum 1956, levede endnu 11 medlemmer, som havde været med fra foreningens start. Blandt dem var OTTO FABRICIUS, der ved den lejlighed blev udnævnt til æresmedlem. De øvrige blev gjort til livsvarige medlemmer og demed kontingentfri; af dem er nu 2 tilbage.

FABRICIUS blev født i Magleby på Sydlangeland, hvor farfaderen, som han blev opkaldt efter, var præst fra 1869 til sin død 1886. Faderen var forvalter på præstegården 1869-1873; derefter overtog han landbruget i forpagtning og fortsatte til 1895, da familien flyttede til Kvistgården i Botofte midtvejs mellem Rudkøbing og Lohals. Her voksede FABRICIUS og hans yngre brødre op, og han bevarede en nær tilknytning til sin minderige hjemstavn, som han livet igennem aflagde regelmæssige besøg.

Skoleundervisning fik FABRICIUS på Tranekær realskole, hvor han tog alm. forbedringsseksamen 1902. Han var i lære ved skovvæsenet på grevskabet Langeland 1903-1904 og på Brahetrolleborg 1908-1909. Han blev forstkandidat 1909, og efter at have aftjent sin værnepligt kom han tilbage til Brahetrolleborg 1910. Året efter blev han ansat som forstassistent ved statsskovvæsenet, og 1919 blev han konstitueret som skovrider for Tisvilde-Frederiksværk statsskovdistrikt; han modtog kongelig udnævnelse året efter. 1934 blev han ud-

nævnt til skovrider for Frederiksborg statsskovdistrikt, kongelig jægermester ved statsskovene og hofjægermester. Han virkede i Hillerød-skovene til 1939, da han overtog embedet som overførster ved Vallo Stift, en stilling han beholdt helt til 1962. Efter afskeden flyttede han til sin søn, som på det tidspunkt var præst i Lilleheddinge. I nogle år, mens sønnen varetog en anden post, boede FABRICIUS alene i Fredensborg, men flyttede igen til sin søn, da denne havde fået præsteembede i Rønne, og her døde han på Bornholms centralsygehus, umiddelbart før sønnen skulle overtage et embede på Stevns. Urnen blev gravsat på Herfølge præstegård, hvor hans hustru, f. komtesse SCHULIN, enke efter forstinspektør på Bregentved S. M. STORM, blev begravet 1951.

FABRICIUS har været medlem af adskillige kommissioner og udvalg og styrelser inden for skovvæsenet, og han har været censor ved skovbrugseksamen. Han har i fagtidsskrifter skrevet om bl. a. nåletræer og lagring af træ, og han har skrevet en skovbrugslære for skovfogedelever samt om vildtpleje. Endvidere interesserede han sig stærkt for det danske arbejde i Syd-slesvig, og 1949 blev han medlem af Grønseforeningens hovedstyrelse. Hans virke i fredningsarbejdet er dog den del af hans mangeartede indsatser, som danske ornithologer først og fremmest har haft berøring med. FABRICIUS fik plads i Natur-

fredningsrådet 1931 som landbrugsministeriets repræsentant, der skulle være skovkyndig. Da Reservatrådet blev oprettet 1936 fik han også sæde der, og han blev dets formand 1939, efter at dets første formand ors. CARL BECKER var afgået ved døden.

FABRICIUS havde sine meninger, og han kunne stå temmelig stejlt; han holdt ikke af at blive modsagt. Han var et stemningsmenneske, der er gået til fredningssager med en ildhu som få. Han kunne strække sig vidt i sin tillid til folk, han havde fattet sympati for og tiltro til. Sidst i 1950'erne var han meget ivrig efter at få startet et fuglefredningsfond, og i marts-april 1958 talte han for denne sag på møder i Dansk Ornithologisk Forening i København, Århus og Odense. Det kneb dog med at komme videre, bl. a. fordi forskellige personer, hvis deltagelse i propagandavirksomhed FABRICIUS havde håbet på og eventuelt regnet med, så sig ude af stand til at påtage sig denne opgave; endvidere forekom de øko-

nomiske muligheder dengang temmelig problematiske. Den for ringe tilslutning var en sorg for FABRICIUS, som dybt skuffet opgav at arbejde videre med disse ideer. 1959 trådte han ud af Naturfredningsrådet, og Reservatrådet (der fra 1967 har heddet Vildtnævnet) forlod han 1964 efter en formandsperiode på 25 år.

I sine velmagtsdage gjorde FABRICIUS sig ikke bemærket som ornithologisk forfatter. I sit otium fik han tid, og han slog sig på Hjejlerne. Han allierede sig med POUL HALD-MORTENSEN, og frugten af dette samarbejde blev en afhandling om »Hjejlen som ynglefugl i Danmark 1963-1966« (Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. 1969, 63: 137-160).

1957 modtog FABRICIUS udnævnelse til kammerherre og 1959 til kommandør af Dannebrog. Endvidere var han indehaver af Kong Chr. Xs Mindetegn samt de to svenske hædersbevisninger Nordstjerneordenen og Vasaordenen.

Mindre meddelelser

Iagttagelser, som er godkendt af sjældenhedsudvalget, er mærket med stjerne (*).

Records approved by the rarity-committee are marked with asterisk ().*

IAGTTAGELSER AF SJÆLDNERE FUGLE PÅ SYD- OG ØSTBORNHOLM, JUNI 1970

TOPPET LAPPEDYKKER (*Podiceps cristatus*)
1 ex. iagttoges udfor Hammerslet nord for Svaneke d. 8.6. Er en sjælden gæst på Bornholm i yngletiden.

LILLE PRÆSTEKRAVE (*Charadrius dubius*)
1 ex. ved Nexø Sydstrand d. 9.6.

SVALEKLIRE (*Tringa ochropus*)
Antagelig ynglende ved Dueodde, idet fuglene gentagne gange under besøget hørtes flyve over granplantagerne. D. 10.6. besøgte en lille skov-

mose nær Dueodde. Opholdet her varede 1¹/₄ time, og ca. hvert 20. minut sås Svaleklirer i mosen søgende efter føde, hvorefter de fløj ind i plantagerne. Trods en mindre eftersøgning fandtes reden ikke, men fuglen må antages at yngle på Dueodde.

MARKPIBER (*Anthus campestris*)
Han i parringsflugt over Dueodde d. 7.6. Mere spændende er velnok han i sangflugt ved Svaneke d. 8.6.

KLAUS MALLING OLSEN
Hardorffsvej 1A, 3h, 1874 København V

SUMMARY: Notes from the island Bornholm, Baltic Sea in June 1970.